24 augusti 2026

UKM/Uppströmsenheten
Liza Wellsjö

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, 031-64 74 00, gryaab.se

Rapport från Uppströmsenheten

Information om händelser från 2026-05-19 till 2026-08-18

Tillstånds- och anmälningsärenden enligt miljöbalken

Göteborg

Uppströmsenheten har lämnat skriftliga synpunkter inför Göteborgs Stads och Idrotts- och föreningsförvaltningens tillståndsansökan om grundvattenbortledning vid rivning av bland annat Valhallabadet och byggande av nya Centralbadet. Våra synpunkter gällde dels hantering av länshållningsvatten som, enligt oss, ska ledas till Mölndalsån och inte till Ryaverket, dels kommande hantering av bassängvatten som inte heller bör ledas till Ryaverket där det enbart bidrar till försämrad rening av näringsämnen och vid höga flöden bidrar till bräddningar.

Ale

Uppströmsenheten har svarat på skriftligt samråd inför ansökan om nytt till tillstånd för miljöfarlig verksamhet vid Axel Christiernsson AB. Bolaget bedriver redan idag verksamhet på platsen men ansöker nu om tillstånd för utökad produktion av kemiska produkter som innehåller kväveinnehållande organiska föreningar.

Gryaab har fått Nouryon Pulp and Performance Chemicals (Nouryon PPC) tillståndsansökan gällande befintlig och utökad produktion av kromasil på remiss med avseende på kompletteringsbehov. Uppströmsenehetens kompletteringskrav gällde framför allt innehållet av organiskt material och metall i processavloppsvattnet samt hur bolaget redovisar uppfyllandet av villkor för utsläpp till avlopp.

Övriga uppströmsärenden

Göteborg

Brudaremossens deponi behöver, vid högflödestillfällen, släppa en andel lakvatten som inte har passerat kolfilter. Lakvattnet är analyserat och en beräkning av mängden föroreningar är utförd och lakvattnet bedöms inte påverkar Ryaverkets slam. Gryaab kommer därför att ta emot denna mindre mängd lakvatten vid högflödestillfällen med överenskommelsen att Kov kommer att utreda flödesmängder och den totala belastningen på reningsanläggningen. Detta för att säkerställa om några andra åtgärder behöver vidtas.

Projektet för byggnation av bostäder vid Carlanderplatsen har påbörjat avledning av länsvatten. Initialt erhölls för höga värden på suspenderat material och nickel. Efter ytterligare sedimentation och bekräftat lägre halter, har en delmängd kunnat släppas till spillvattennätet.

Uppströmsenheten har fört en dialog med APM Terminals gällande kommande ansökan om ett nytt reningsverk. Framförda synpunkter har mestadels handlat om att tvättverksamhet och verkstad inte får vara kopplade till en gemensam anläggning.

Ale

Uppströmsenheten har tidigare fört en dialog med Axel Christiernsson gällande förhöjda metallhalter i utgående processvatten, primärt zink. Verksamheten har nu installerat en ny reningsanläggning för zink och halterna har sjunkit under gällande varningsvärde (200 ug/l) i P95 (Svenskt Vattens publikation *Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet*).

Uppströmsenheten deltog vid Länsstyrelsens tillsynsbesök hos Nouryon PPC i juni.

Kungälv

Uppströmsenheten har fört en dialog med tvätteriet Lindström Group gällande provtagning av pH. Standarden anger att analys på lab ska göras inom ett dygn. Vi anser att pH även bör analyseras på plats för att säkerställa att värdet inte påverkas under transport. Verksamheten har nu återkopplat med besked om att man kommer komplettera med analys av pH på plats.

Mölndal

Uppströmsenheten har fört en dialog med miljöförvaltningen gällande användning av ej miljögodkända kemikalier vid Swecon anläggningsmaskiner. Vi har bland annat ställt krav på analys av microtox, metaller och PAH. Verksamheten har nu inkommit med analysresultat och vi kommer att ställa krav på kompletterande provtagning för att vidare utreda den påvisade toxiciteten.

Härryda

Uppströmsenheten har fört en fortsatt dialog med miljöförvaltningen gällande Härryda Karlsson Korv AB. Verksamheten har bland annat påvisad hög konduktivitet, avvikande pH och höga fetthalter i utgående vatten. Vi har bland annat framfört vikten av att genomföra en flödesproportionell provtagning för att få ett representativt analysresultat. Miljöförvaltningen kommer att fatta ett beslut med försiktighetsåtgärder när verksamheten inkommit med ytterligare efterfrågade uppgifter och analysresultat.

Uppströmsenheten har deltagit på möte tillsammans med Landvetter flygplats och den konsult som utförde karaktäriseringen av utgående vatten från verksamheten 2022. Vid mötet diskuterades framför allt frågan om tidigare påvisad toxicitet och förhöjda ammoniumhalter i försörjningstunneln. Vi landade i att frågan om toxicitet är utredd och kan släckas, men att verksamheten behöver gå vidare med ytterligare provtagning för att spåra källan till ammonium.

Uppströmsenheten har fört en dialog med 3D-tryckeriet Emerson gällande utsläpp av sköljvatten från 3D-prints av resin. Vi har bland annat ställt krav på analys av metaller och microtox för att kunna bedöma om vattnet kan tillåtas avledas till Ryaverket.

Utsläpp

Inga kända utsläpp eller utförda spårningar under den här perioden.

Övrigt

Andrapartsrevision av Ragnsells har utförts den 22 maj. Besök på Vikans slamlager i samband med revisionen gjordes vid ett senare tillfälle, den 10 juni. Vid revisionen hittades inga avvikelser.

Gryaab utförde internrevision av Hammargårds reningsverk i Kungsbacka den 13 maj. Internrevision av Gryaab utfördes i sin tur av Laholmsbuktens Vatten och avlopp den 19 maj. Gryaab fick fyra noteringar. (Noteringar är synpunkter eller förbättringsförslag till certifikatsinnehavaren som inte är en direkt avvikelse från krav i regelverket och kräver ingen direkt åtgärd.) Främst reviderades uppströmsarbetet och Uppströmsenheten har agerat på samtliga noteringar.

Den 28 maj deltog uppströmsenheten på Sweden Water Summits seminarie. Föreläsningarna innefattade krav, reningsteknik och lagstiftning kring främst PFAS-föroreningar.

Den 8 juni deltog uppströmsenheten på Svenskt vattens seminarie om deras remissvar på Naturvårdsverkets förslag till implementering av Avloppsdirektivet.

Uppströmsenheten närvarade vid Uppströmsportalens träff i Örebro den 3-4 juni. Uppströmsportalen är nystartad 2026 och syftar till att öka uppströmsarbetet även bland de avloppsreningsverk som inte är certifierade enligt Revaq samt stötta dem som inte kommit så långt i sitt uppströmsarbete. Under träffen hölls en kortare presentation av Gryaabs arbete med olika riktlinjer, policydokument, avtal och avgifter.

Uppströmsenheten närvarade den 25 juni vid Borgebys fältdagar (lantbruksmässa) där vi stod i Svenskt Vattens informationsmontern och pratade med lantbrukare om Revaq.

Gryaab ska genom Uppströmsenheten delta i SVU-/Svenskt Vatten Utveckling-projektet *Stärkt uppströmsarbete genom kunskap om hushållsspillvatten* som syftar till att sammanställa all den kunskap avloppssverige har om innehållet i hushållsspillvatten och ta fram schablonvärden som även de avloppsreningsverk som inte genomfört hushållsspillvattenprovtagningar kan använda sig av. Projektet ska pågå 2026-2028 och startmöte hölls i början av juni.